

 Технически университет – София

Факултет по електронна техника и технологии

Катедра „Силова електроника”

Презентация № 10

Системи за непрекъсваемо електрозахранване
(UPS).

дисциплина „Токозахранващи устройства”

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

*„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”*

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Съдържание:

- 1) **Класификация на системите за непрекъсваемо електрозахранване.**
- 2) **Принцип на действие на UPS от тип passive standby.**
- 3) **Принцип на действие на UPS от тип line interactive.**
- 4) **Принцип на действие на UPS от тип double conversion.**
- 5) **Основни технически данни на системите за непрекъсваемо електрозахранване.**
- 6) **Повишаване на надежността на системи за непрекъсваемо електрозахранване.**
- 7) **Софтуери за конфигуриране и наблюдение на UPS.**

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

1. Класификация на системите за непрекъсваемо електрозахранване:

1.1. Според IEC (International Electrotechnical Commission):

- passive standby;
- line-interactive;
- double conversion.

1.2. Според типа технология:

- on-line;
- off-line.

Европейски съюз

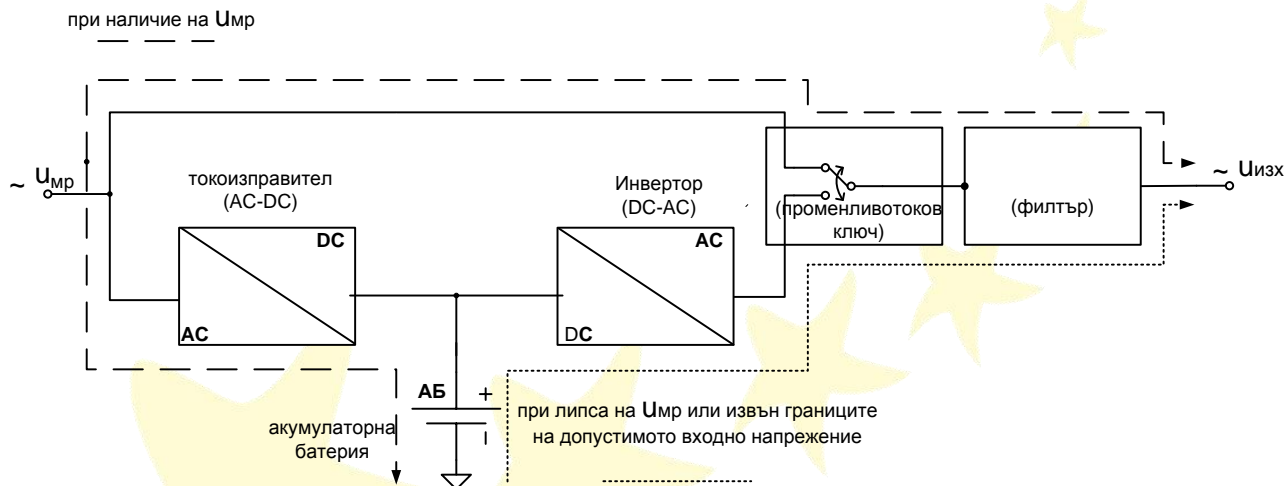
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

**„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”**

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

2. Принцип на действие на UPS от тип passive standby.

- Мощност до 2 kVA;
- Време на превключване от мрежа на акумулаторна батерия под 10ms;
- Малък обем и тегло;
- Правоъгълна форма на изходното напрежение;
- Ограничен брой модификации на пазара (почти не се произвеждат вече);
- Ниска цена.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

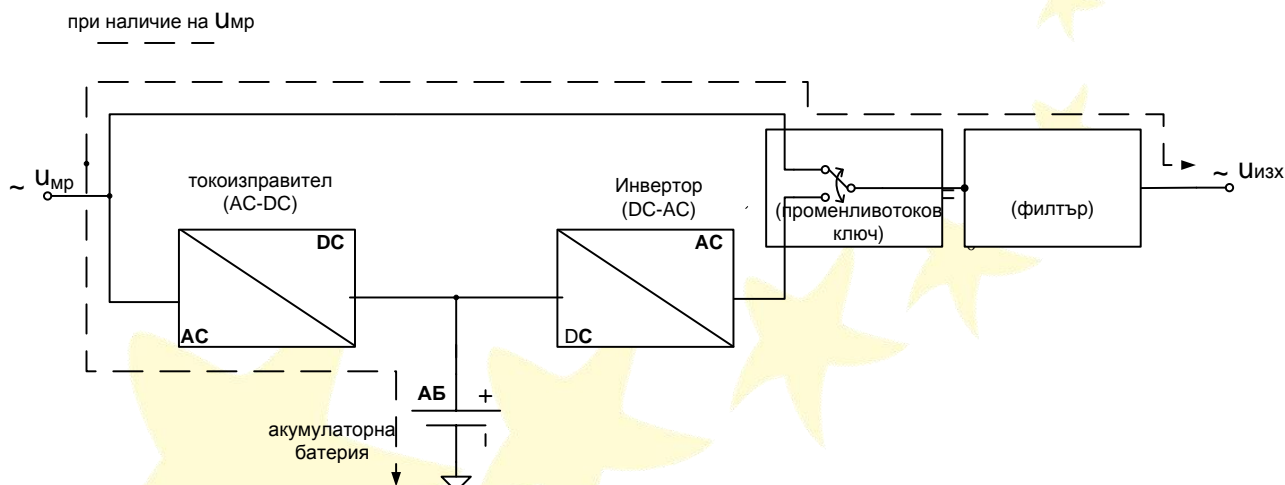
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

2.1. При наличие на захранващо напрежение, което е в допустимите норми

- Товарът се захранва през променливотоковия ключ, като в същото време се зарежда и акумулаторната батерия;
- Липсва възможност за регулиране на изходното напрежение и честотата на изходното напрежение;
- Токоизправителят е маломощен;
- Филтърът служи за премахване на високочестотни смущения и пикови пренапрежения.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

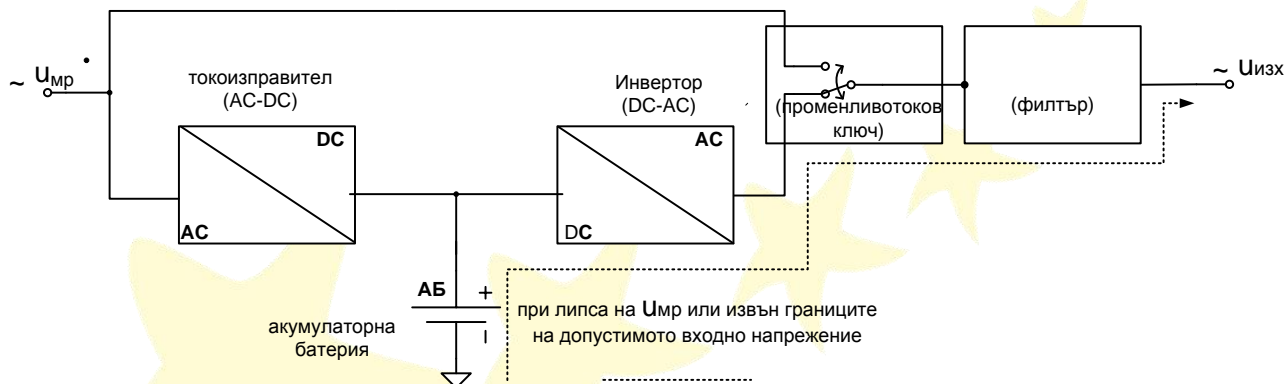
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

2.2. При липса на захранващо напрежение или наличие на захранващо напрежение, но със стойности извън допустимите норми.

- Товарът се захранва от акумулаторната батерия през инвертора и променливотоковия ключ;
- Изходното напрежение е с правоъгълна форма;
- Време за превключване от мрежа на батерия <math>< 10\text{ms}</math>;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

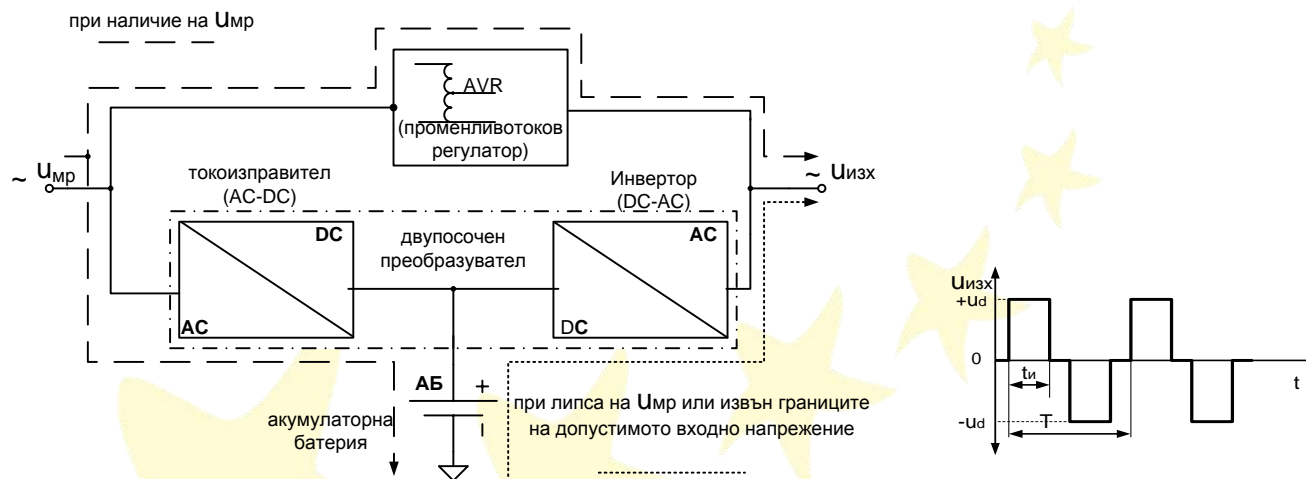
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

3. Принцип на действие на UPS от тип line-interactive.

- Мощност до 10 kVA;
- Време на превключване от мрежа на акумулаторна батерия под 2ms;
- Малък обем и тегло;
- Форма на изходното напрежение – “модифицирана синусоида”;
- Най-често срещаната конфигурация на пазара (за домашни приложения);
- Ниска цена.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

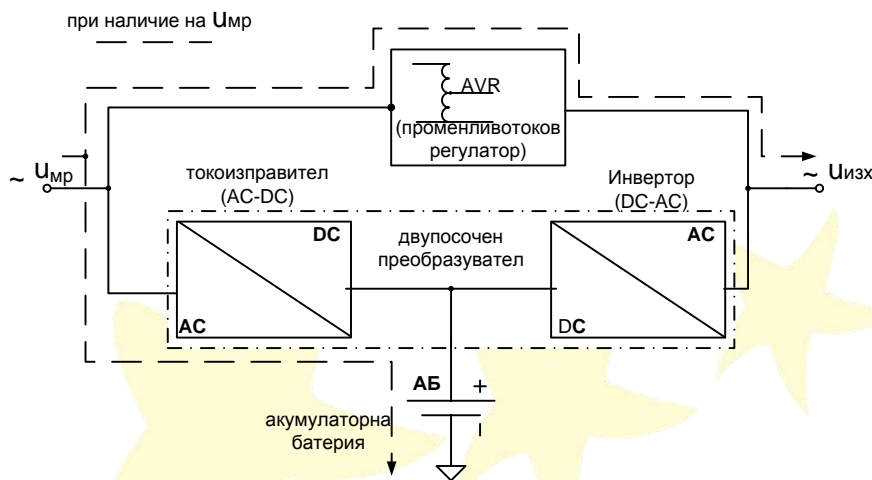
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

3.1. При наличие на захранващо напрежение, което е в допустимите норми.

- Товарът се захранва през променливотоковия регулатор, като в същото време се зарежда и акумулаторната батерия през двупосочния преобразувател;
- Двупосочният преобразувател работи като токоизправител със стабилизатор;
- Токоизправителят е маломощен;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

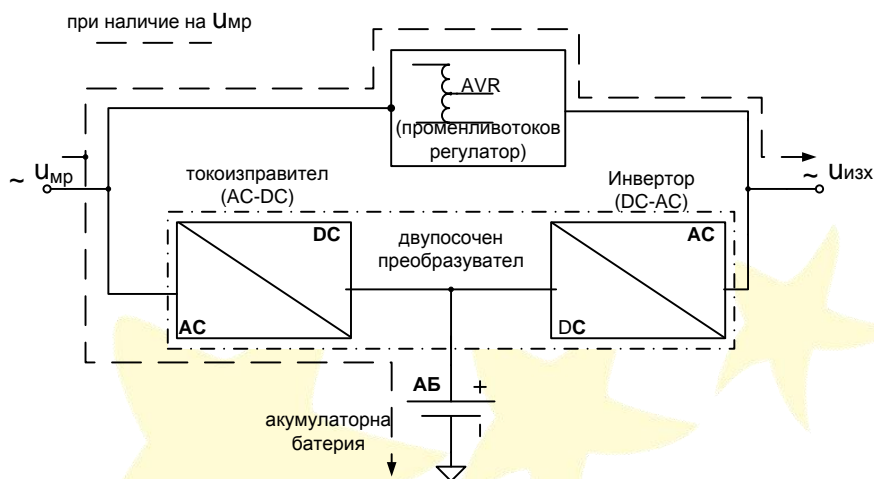
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

3.2. При наличие на захранващо напрежение, което е извън допустимите норми.

- Товарът се захранва през променливотоковия регулатор, като в същото време се зарежда и акумулаторната батерия през двупосочния преобразувател;
- Двупосочният преобразувател работи като токоизправител със стабилизатор;
- Променливотоковият регулатор повишава или понижава напрежението, получавано от входа, за да се постигне изходно напрежение в допустимите норми на отклонение.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

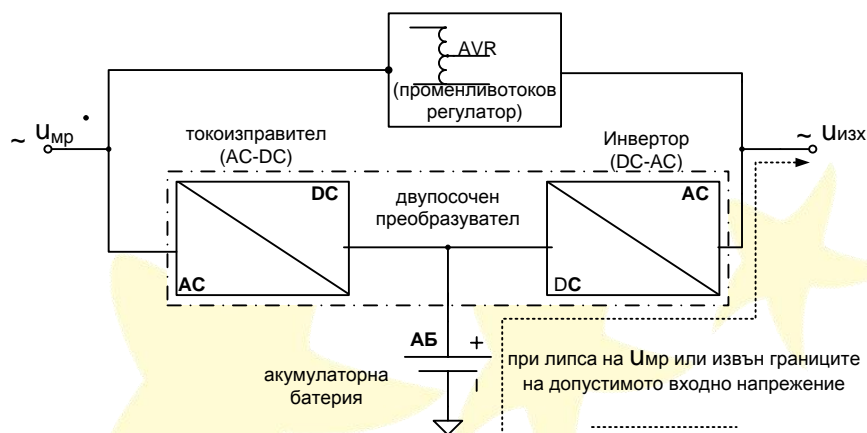
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

3.3. При липса на захранващо напрежение или напрежение под границата на работа на променливотоковия регулатор (например за еднофазни UPS под 165V).

- Товарът се захранва от акумулаторната батерия през двупосочния преобразувател, който работи като инвертор;
- Предимството на UPS от тип line interactive е, че се пести от ресурса на акумулаторната батерия ако има входно напрежение, което е извън допустимите норми;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

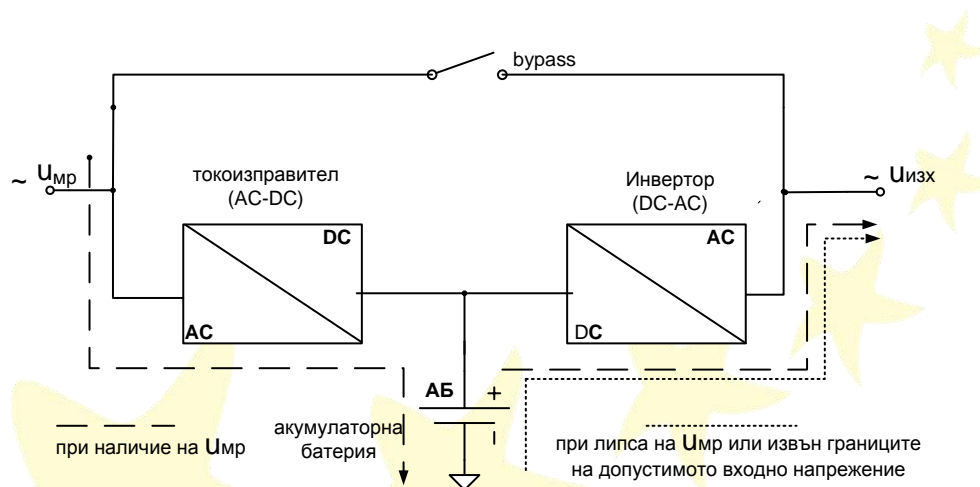
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

4. Принцип на действие на UPS от тип double conversion.

- Мощности най-често над 3 kVA до MVA;
- Поради това, че акумулаторната батерия работи в буферен режим, липсва време на превключване от мрежа на акумулаторна батерия;
- Форма на изходното напрежение – синусоидално;
- Възможност за работа в паралел;
- Пълна изолация между входа и изхода (амплитудата и честотата на изходното напрежение се задават от инвертора и не зависят от входа).

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

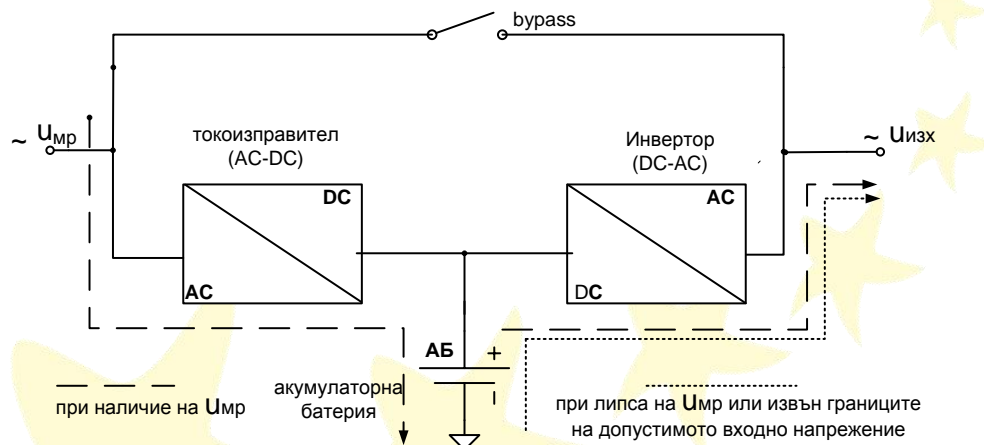
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

4.1. При наличие на захранващо напрежение, което е в допустимите норми.

- Токоизправителят зарежда акумулаторната батерия и захранва инвертора;
- Товарът винаги се захранва от инвертора;
- Винаги работят и двата преобразувателя;
- Ключът S1 (bypass) се използва за захранване на товара при ремонтни или профилактични дейности върху UPS;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

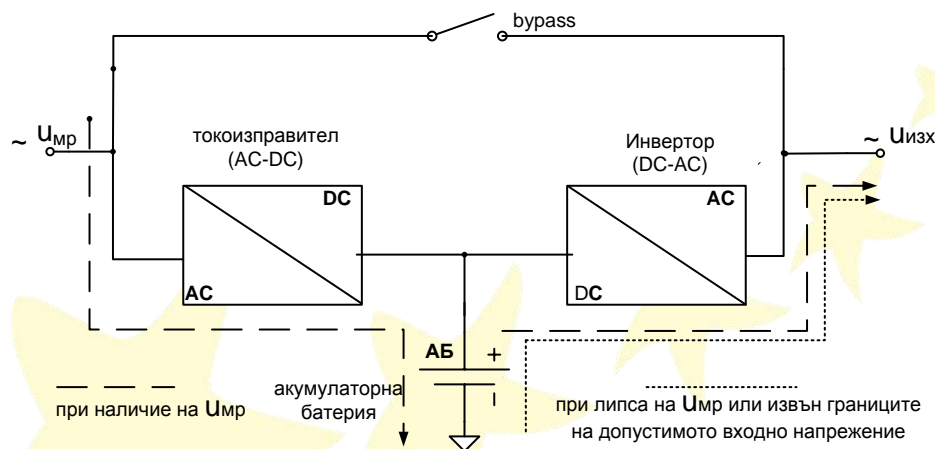
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

4.2. При наличие на захранващо напрежение, което е извън допустимите норми.

-При наличие на мрежово напрежение, но извън допустимите норми, работят и двата преобразувателя. Блокът (AC-DC) изпълнява функции и на стабилизатор.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

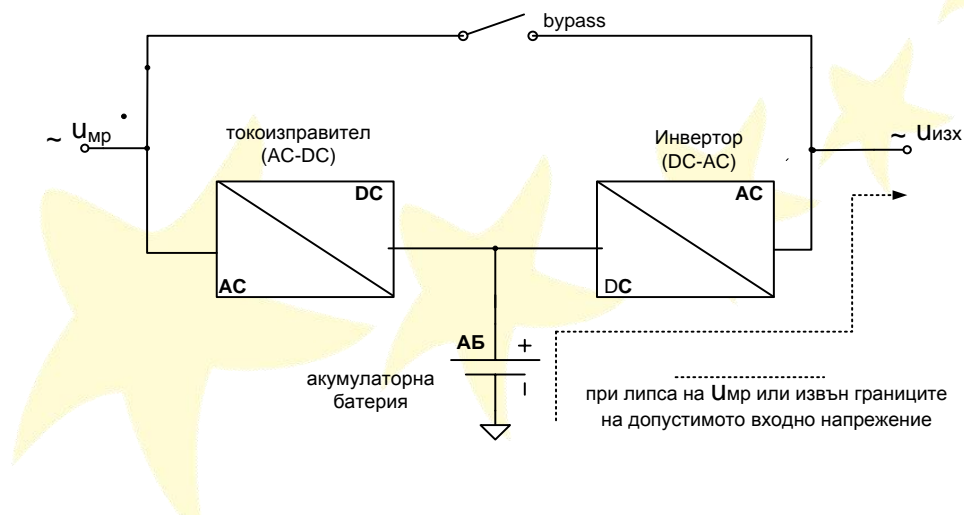
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

4.3. При липса на захранващо напрежение или напрежение под границата на работа на UPS (например за еднофазни UPS под 165V).

-При липса на мрежово напрежение, товарът се захранва от акумулаторната батерия през инвертора.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

4.4. Особености на UPS от тип double conversion.

- UPS от тип double conversion поради това, че честотата на изходното напрежение се задава от системата за управление на инвертора, могат да се свързват в паралел изходите им и да работят съвместно върху общ товар;
- При повечето UPS от тип double conversion е предвидена възможност за повишаване на капацитета на акумулаторните батерии, чрез добавяне на допълнителен модул батерии и модул за зареждане на батериите;
- Недостатък е по-високата цена в сравнение с останалите UPS;
- По-нисък КПД, поради това, че работят винаги едновременно и двата преобразувателя;
- За повишаване на живота на батериите се използват комбинации от батерии и суперкондензатор;
- Друг недостатък на UPS от тип double conversion е необходимостта от осигуряване на необходимата климатизация на помещението поради отделяната топлина;
- Поради постоянната работа на вентилаторите от системата за охлаждане и високите нива на акустичен шум, тези UPS се монтират в помещения, в които не работят постоянно хора.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

5. Основни технически данни на ситемите за непрекъсваемо електрозахранване.

5.1. Технически данни по отношение на изхода:

- Изходна мощност (активна –kW и пълна kVA);
  - Изходно напрежение;
  - Фактор на мощността на товара;
  - Точност на поддържане на изходното напрежение;
  - Точност на поддържане на ъгъла между трите фази при трифазно изходно напрежение;
  - Коефициент на хармонични (THD -total harmonic distortion);
  - Честота на изходното напрежение;
  - Точност на поддържане на изходната честота;
  - Възможност за претоварване в изхода
- Например:
- до 2 часа при работа с до 115% от Ризх;
  - до 30 min при работа с от 115% до 135% от Ризх;
  - до 1 min при работа с от 135% до 150% от Ризх;
  - Възможност за работа в паралел с други системи.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

5.2. Технически данни по отношение на входа:

- Номинална стойност на входното напрежение;
- Диапазон на изменение на входното напрежение;
- Честота на входното напрежение;
- Фактор на мощност на UPS;
- Коефициент на хармонични по отношение на входа (THDI -total harmonic distortion input);
- Брой на фазите на захранващата мрежа.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

**„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”**

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

5.3. Технически данни по отношение на акумулаторните батерии:

- Тип на батериите (оловно-киселинни, литиево йонни, комбинации със суперкондензатори);
- Срок на годност на батериите;
- Време на възстановяване на заряда на батериите след разреждане;
- Брой цикли заряд-разряд;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

5.4. Общи технически данни на UPS системите:

- Вид на системата (passive standby, live interactive, double conversion);
- Време на превключване от мрежово захранване на батерии;
- Общ коефициент на полезно действие (efficiency);
- Ниво на акустичен шум;
- Температура на околната среда;
- Влажност на околната среда;
- Размер и тегло;
- Време за захранване на товара от батериите;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

**„Организационна и технологична инфраструктура за учене през
целия живот и развитие на компетенции”**

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

5.5. Други функционални възли на на UPS системите:

- Системи за управление, регулиране и диагностика на съставните възли на UPS системите;
- Системи за осигуряване на подходящ температурен режим (при големи и критични консуматори се проектират системите за захранване и климатизация като едно цяло);
- Системи за диалог с потребителя (интерфейси и софтуер);
- Системи за диалог с персонала, извършващ поддръжката, профилактиката и ремонта;
- Системи и софтуер за телекомуникационна връзка с производителя;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

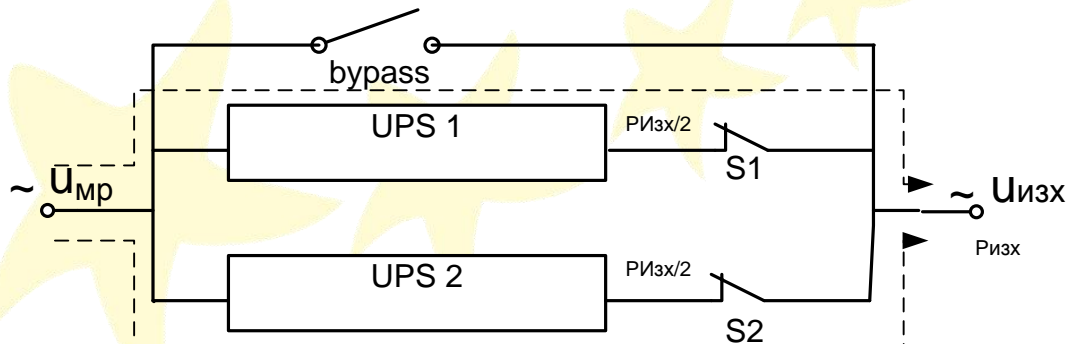

Европейски социален фонд

6. Повишаване на надежността на системи за непрекъсваемо електрозахранване (redundant).

6.1. Резервиране чрез два UPS:

Всеки трябва да може да осигури необходимата изходна мощност $P_{изх}$.
При нормална работа всеки един работи с изходна мощност $P_{изх}/2$.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

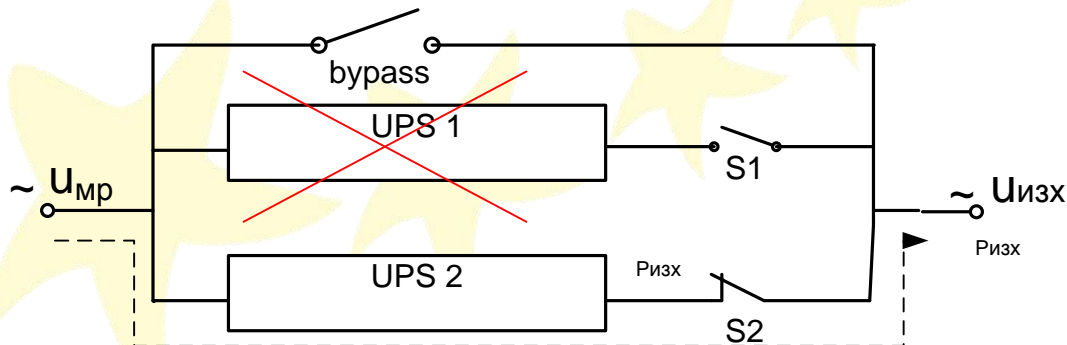
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

При аварийен режим и спиране работата на един от двата UPS, другият UPS работи с изходна мощност Ризх (т.е поема целия товар). В този случай на резервиране чрез два UPS инсталираната мощност е два пъти по-голяма от необходимата.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

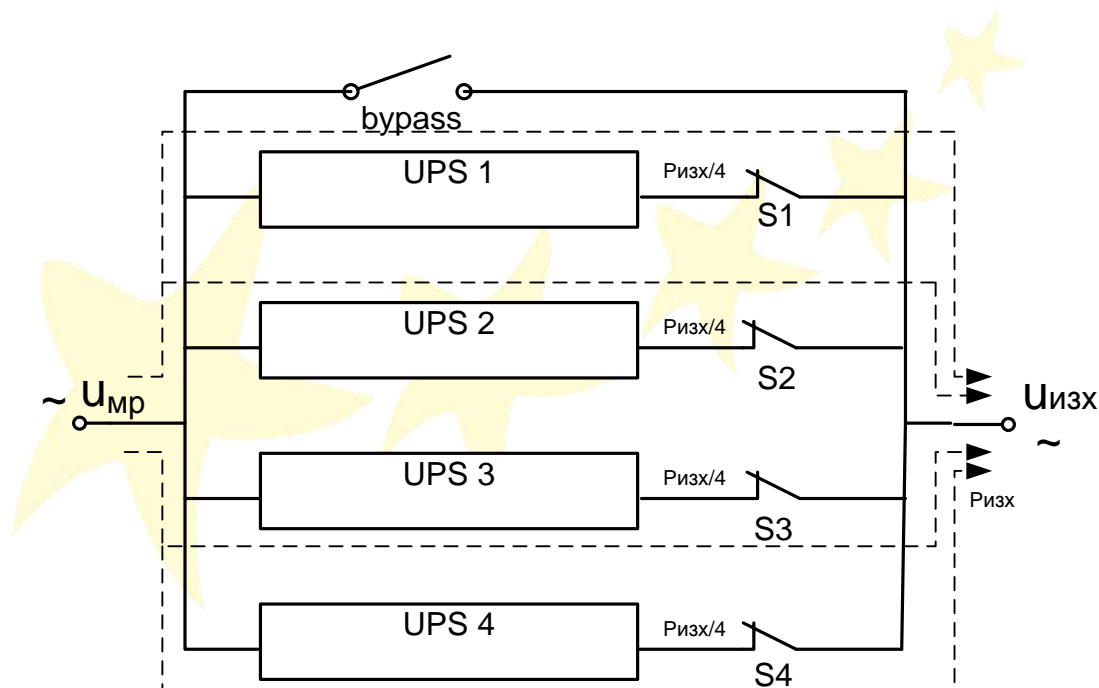
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

6.2. Резервиране чрез четири UPS:

При нормална работа всеки един UPS работи с изходна мощност $P_{изх}/4$.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

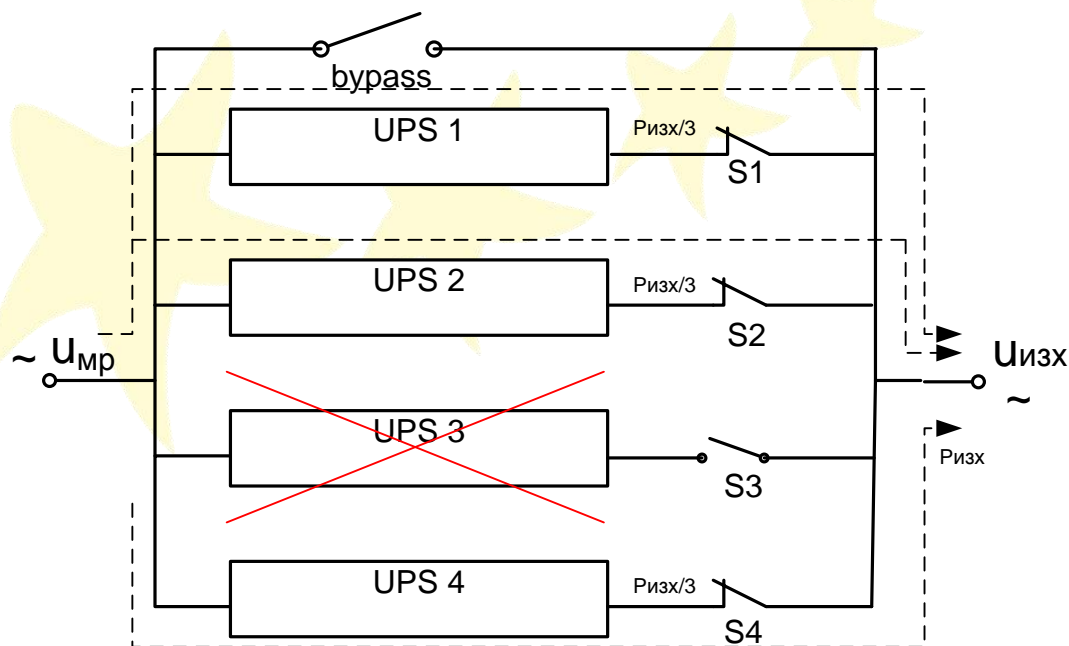
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

При аварийен режим и спиране работата на един от четирите UPS, останалите UPS работят с изходна мощност $R_{изх}/3$. В този случай на резервиране чрез четири UPS натоварването на всеки се увеличава от $25\%R_{изх}$ на $33,3\%R_{изх}$. Общата инсталирана мощност е 1,33 пъти по-голяма от необходимата.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

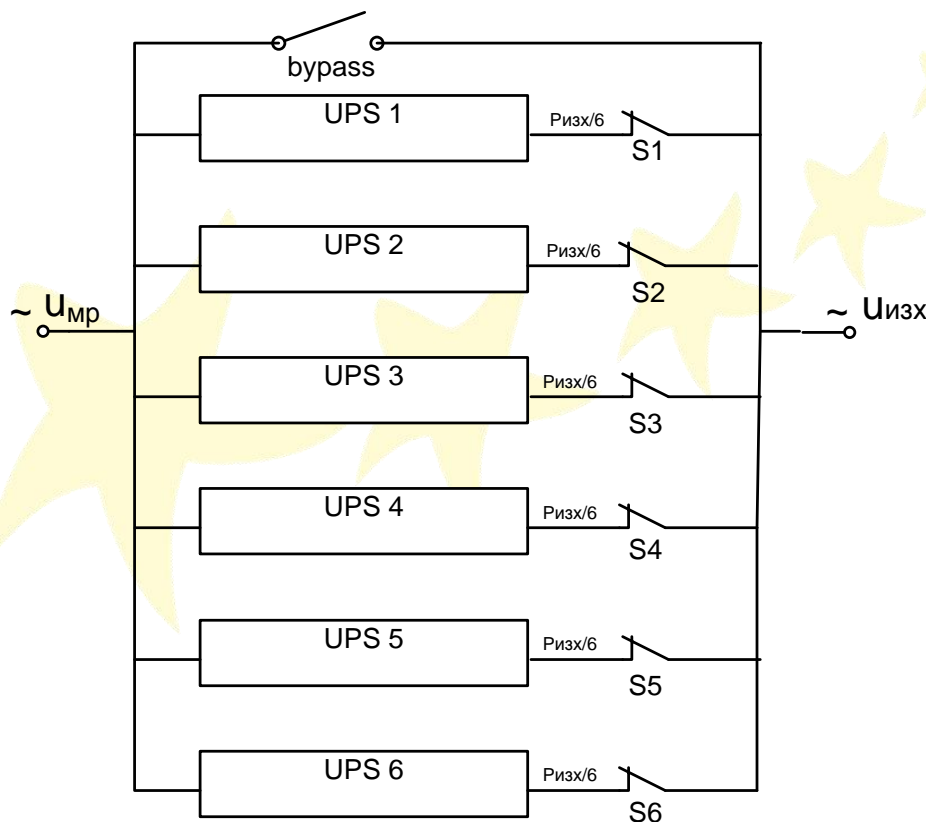

Европейски социален фонд

6.3. Резервиране чрез шест UPS:

При нормална работа всеки един UPS работи с изходна мощност $P_{изх}/6$.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

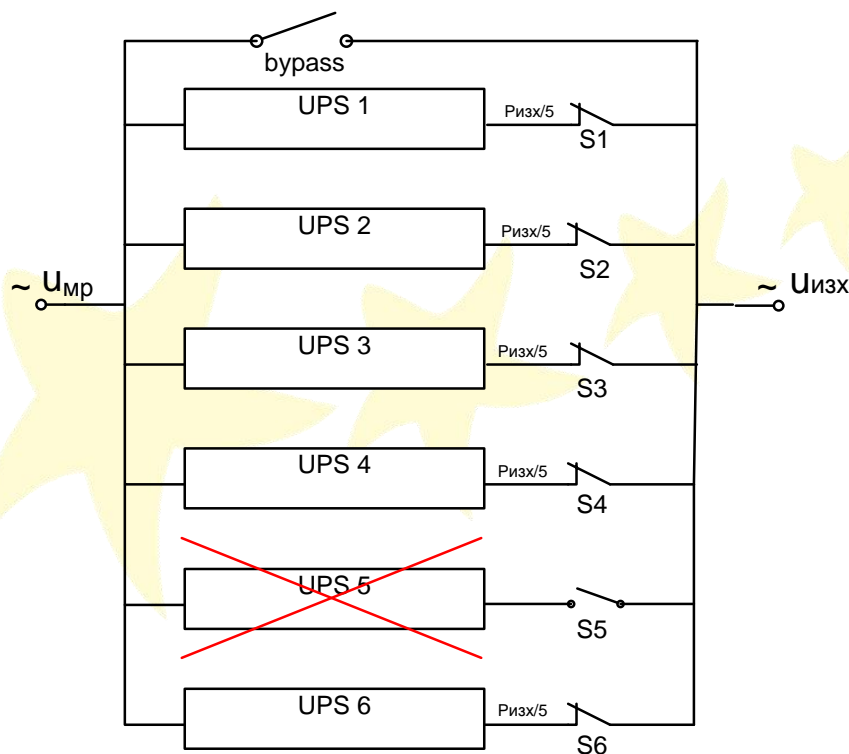
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

При аварийен режим и спиране работата на един от шесте UPS, останалите UPS работят с изходна мощност $P_{изх}/5$. В този случай на резервиране чрез шест UPS натоварването на всеки се увеличава от $16,6\%P_{изх}$ на $20\%P_{изх}$. Общата инсталирана мощност е 1,2 пъти по-голяма от необходимата изходна мощност.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

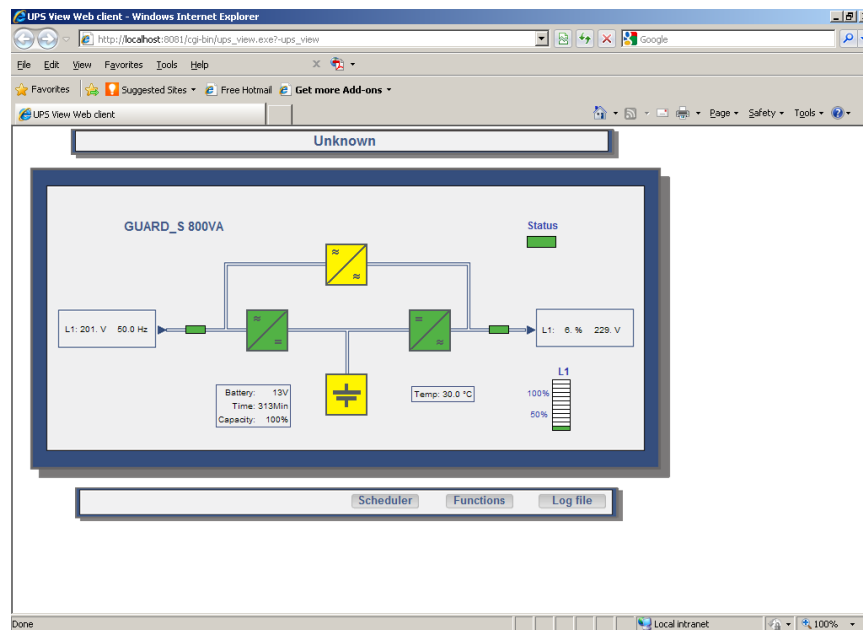
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

7. Софтуери за конфигуриране и наблюдение на UPS.

Екранен изглед на потребителски софтуер за следене и онагледяване на работата на UPS .

Европейски съюз

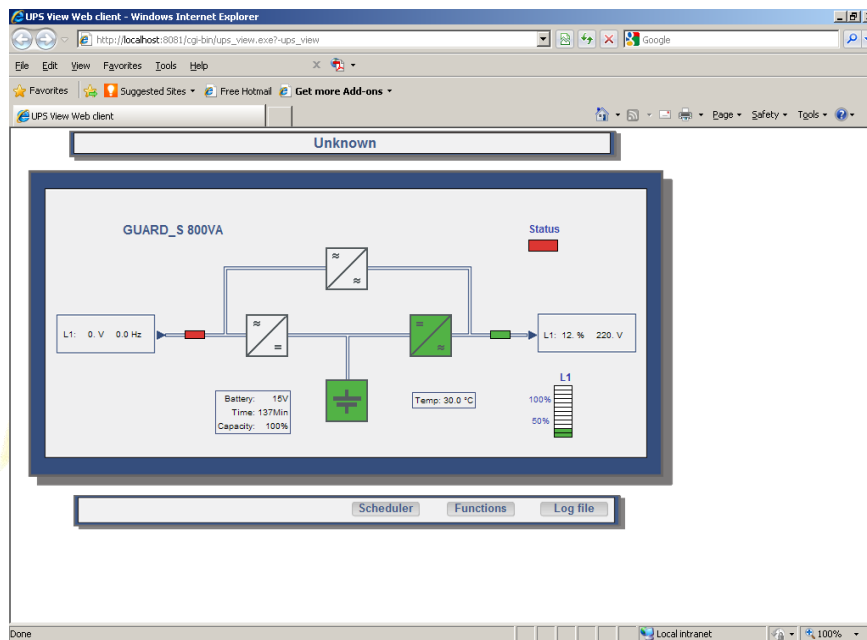
ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Екранен изглед на потребителски софтуер за следене и онагледяване на работата на UPS при отпадане на захранващото напрежение.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Екранни менюта за настройка на UPS.

The screenshot shows the 'Device' tab of the UPSMAN configuration window. It includes fields for Model (GUARD_S 800VA), Location, Power [VA] (800), Hold time [m] (8), Load [VA] (800), Recharge time [h] (4), Date of Battery Installation (14.03.2012), Port (USB), Address, Listen Port (5769), Licencekey (410EM4X03004104449), and UPS ID (0). A 'Reset to Factory Settings' button is also present.

The screenshot shows the 'System' tab of the UPSMAN configuration window. It includes fields for Upsmon Password, UPS Check Rate [s] (1), and Upsman HTTP Port (8081). There are checkboxes for 'Upsmon/RCCMD2 traps enabled', 'Enable network broadcast for events', and 'Use SSL as default for all RCCMD events'. The 'System Shutdown' section has checkboxes for 'Enable Local Shutdown' (Down time [m]: 1) and 'Initiate Shutdown always after (m) on battery' (2). The 'UPS Shutdown' section has checkboxes for 'Enable UPS Shutdown' (UPS Down Delay [s]: 180) and 'UPS Restore Delay [s]: 0'. The 'SNMP' section has checkboxes for 'Enable SNMP Support' and 'Restart SNMP Service'.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

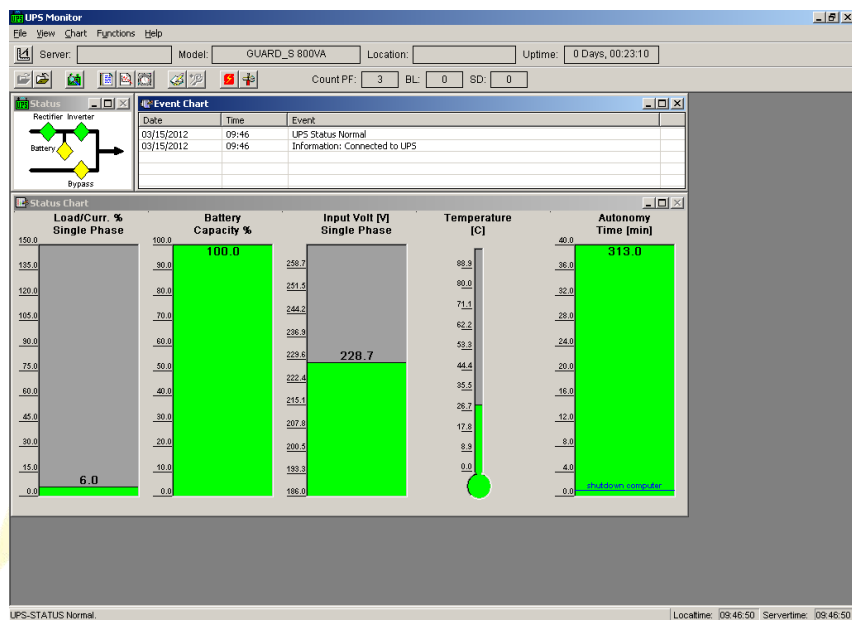
„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Потребителски софтуер за следене и онагледяване на работата на UPS през локалната LAN мрежа.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Анчев М., М. Минчев “Системи за непрекъсваемо електрозахранване”, Авангард прима, С., 2005.
2. www.opsmge.com.
3. www.apc.bg
4. <http://solytron.bg/ups/>.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--4.3.04-0042

„Организационна и технологична инфраструктура за учене през целия живот и развитие на компетенции”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд